

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Niemelä Juha Sakari	Telia Tunnistus	18.05.2022 13:57:47 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Työ- ja elinkeinoministeriö

kirjaamo.tem@gov.fi

Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallisen ilmasto- ja energiastrategian luonnos, VN/11385/2020

Metsähallituksen lausunto, Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallisen ilmasto- ja energiastrategian luonnos

Luku 1. Keskeiset lähtökohdat

Metsähallitus pitää ilmasto- ja energiastrategian yhtenä hyvänä lähtökohtana kansainvälisen ilmastohyödyn eli hiilikädenjäljen kasvattamista Suomen ilmastopolitiikan tavoitteena kansallisten päästöjen vähentämisen ohella.

Luku 2. Ilmasto- ja energiastrategian poliittiset linjaukset

Luku 2.1. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielut

Eri sektoreiden keskinäinen koordinointi on tärkeää ilmastovaikutusten kokonaisvaikutusten kannalta. Maankäyttöratkaisuilla on ratkaiseva vaikutus maankäyttösektorin ja taakanjakosektorin päästöihin ilmastoviisautta tukevan taajamarakenteen, kevyen liikenteen mahdollisuuksia tukevan kulkuväylärakenteen yms. kautta.

Luku 2.1.3. Maankäyttösektori

Hallituksen linjausten mukaisesti maankäyttösektorin toimenpiteillä odotetaan saavutettavan vuoteen 2035 mennessä vähintään 3 miljoonan tonnin CO₂-ekv. vuotuiset vaikutukset. Ilmasto- ja energiastrategiassa ei linjata yksityiskohtaisesti maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteistä, vaan ne sisällytetään Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaan (MISU), joka laaditaan vuoden 2022 alkupuoliskolla.

Hallituskaudella jo aiemmin päätettyjen linjausten mukaisesti on mm. laadittu vuosille 2020-2024 Metsähallituksen omistajapoliittiset linjaukset, joissa asetettiin ensimmäistä kertaa hiilinielujen ja -varastojen kasvutavoite. Tavoite koskee sekä liiketoiminnan että luontopalveluiden hallinnassa olevia alueita. Linjausten mukaisesti Metsähallitus tukee toiminnassaan tavoitetta, että Suomi on hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen pian sen jälkeen. Valtion maita hoidetaan ja käytetään niin, että ne toimivat lisääntyvinä hiilinieluina ja hiilivarastona lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Metsähallitus kartoittaa maaperäpäästöjen kannalta kriittiset alueet ja vähentää päästöjä alueiden käsittelyssä.

Metsähallitus toteaa, että ilmastolain suunnittelujärjestelmän mukaisten suunnitelmien johdonmukaisuus ja yhteensopivuus luonnon monimuotoisuustavoitteiden ja vesistövaikutusten kanssa on huomioitava. Osana globaalia suojelualuejärjestelmän kehittämistä luonnon monimuotoisuuden kadon pysäyttämiseksi ollaan parhaillaan asettamassa seuraavia askeleita ja tavoitteita vuoteen 2030. Työn visio ulottuu vuoteen 2050 saakka. YK:n luonnon monimuotoisuutta koskevassa biodiversiteettisopimuksessa tullaan asettamaan 30 % pinta-ala tavoitteet sekä terrestrisille että sisävesi- ja merialueille. Suojelualueverkoston rooli osana maankäyttösektoria sekä sen kasvava merkitys ilmastostrategian lähtökohtana tulee tunnistaa. Ilmastonmuutoksen hillintään liittyvät toimet voivat joko vähentää tai lisätä laji- ja luontokatoa.

Turpeen merkitys Suomen suurimpana hiilivarastona, mutta myös jatkuvana hiilinieluna on keskeinen. Turpeen sisältämän hiilivaraston säilyttäminen ja sen kertymisen edistäminen pitkällä aikavälillä mm. soiden ennallistamisen avulla on tärkeää. Soiden ennallistaminen vaikuttaa pitkällä aikajänteellä positiivisesti hiilen sidontaan, ja tuottaa myös myönteisiä monimuotoisuus- ja vesiensuojeluvaikutuksia.

Ilmastostrategian sivulla 57 todetaan: *"Metsien suojelupinta-alojen ja luonnonhoidon pinta-alojen merkittävä kasvattaminen luontokadon torjumiseksi, hakkuiden lisääminen ja hiilinielujen kasvattaminen ovat haastavia tavoitteita toteutettavaksi samanaikaisesti."* Haaste on todellinen, mutta juuri siksi Metsähallituksen näkemyksen mukaan ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden toimeenpanoa tulisi edistää keskenään synergiassa ja tasapainoisesti kaikissa suunnitteluprosessin vaiheissa. Metsähallitus kiinnittää erityistä huomiota siihen, että valtionhallinnon strategioiden ja suunnitelmien tarkastelussa on hyvä ylläpitää kokonaisvaltaisen laajaa ja monipuolista näkökulmaa. Metsähallituksen mielestä onkin välttämätöntä, että luonnon monimuotoisuusvaikutukset tasapainoisesti ilmastotavoitteiden kanssa huomioivat skenaariotarkastelut sisällytetään Kansallisen metsästrategian päivityksen tueksi vuonna 2022 laadittaviin skenaarioihin.

2.2. Uusiutuvan energian edistäminen

Merituulivoimalla lisää sähköä, ulkomaisia investointeja ja hyvinvointia

Hallitus on asettanut tavoitteekseen toimia tavalla, jonka seurauksena Suomi on hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen nopeasti sen jälkeen. Tämä merkitsee päästöjen vähentämisen ohella merkittävää uusiutuvan energian tuotannon lisäämistä. Samaan aikaan Suomen on geopoliittisen tilanteen vuoksi vahvistettava energiaomavaraisuuttaan. Merituulivoiman lisääminen tarjoaa ratkaisuja näihin haasteisiin. On tärkeää, että toiminta perustuu laadukkaaseen, myös monimuotoisuus- ja ympäristöarvot huomioon ottavaan suunnitteluun.

Uusiutuvaa energiaa teollisessa mittakaavassa. Merituulivoiman rakentaminen tarjoaa merkittävät mahdollisuudet lisätä maamme uusiutuvan energian tuotantoa ja energiaomavaraisuutta. Teollisuuden ja liikenteen sähköistyminen sekä synteettisten polttoaineiden tuotanto (mm. vetytaloushankkeet) lisäävät sähkön kysyntää merkittävästi.

Merituulivoimalat ja merituulivoimapuistot ovat huomattavasti suurempia kuin maatuulivoimalat, joten kukin merituulivoimahanke lisää merkittävästi sähkön tuotantoa. Esimerkiksi Korsnäsin edustan merialueelle suunnitellun hankkeen nimellinen kapasiteetti on 1300 MW ja arvioitu vuosituotanto noin 5000 GWh. Määrä vastaa noin puolta Suomen tämänhetkisestä yhteenlasketusta tuulivoimatuotannosta.

Huomattava sykäs aluetalouteen. Aluevesirajojemme sisäpuoliselle yleisvesialueelle sijoittuvilla hankkeilla on huomattavat positiiviset vaikutukset aluetalouteen. Merituulivoimapuiston tuottaja maksaa kiinteistöveron paikalliselle kunnalle. Kiinteistövero on yleensä useita miljoonia euroja vuodessa. Aluevesirajan ulkopuolisilla talousvesialueen hankkeilla ei näitä myönteisiä vaikutuksia ole.

Metsähallituksen Korsnäsin hankkeen osalta teettämän aluetalousselvityksen mukaan tuulivoimapuiston välittömät ja välilliset taloudelliset vaikutukset työpaikkoina, hankintoina ja investointeina ovat kiinteistöverojen lisäksi merkittävät.

Maatuulivoimalle otolliset alueet käytössä. Suomessa maatuulivoiman potentiaaliset alueet alkavat olla käytössä. Maatuulivoimahankkeiden hyväksyttävyyttä alkaa paikoin jo heikentyä, mikä vaikeuttaa kehityshankkeita. Lisäksi mm. puolustusvoimien tarpeet rajoittavat maatuulivoiman rakentamista Itä-Suomeen.

Merituulivoiman kilpailukyky vahvistuu. Merituulivoimateknologia kehittyy voimakkaasti ja voimaloiden teknistaloudellinen kannattavuus paranee nopeasti. Sama kehitys nähtiin maatuulivoiman osalta alkuvaiheen kannustimien seurauksena.

Merituulivoima tuo kansainvälisiä investointeja. Kansainvälisten sijoittajien kiinnostus on jo suuntautunut suurivolyymisiin merituulivoimahankkeisiin, joihin maamme länsirannikko soveltuu hyvin. Esimerkiksi Korsnäsin edustalle suunnitellun investoinnin suuruus on noin 2 miljardia euroa. Suomen mahdollisuudet saada muilla sektoreilla tämän kokoluokan hankkeita, joilla on merkittävät positiiviset vaikutukset aluetalouteen, ovat varsin rajalliset.

Merituulivoiman tiekartta

Hallituksen valmisteleva energia- ja ilmastostrategia luo raamit myös merituulivoiman rakentamiselle. Siksi Metsähallitus ehdottaa seuraavien seikkojen sisällyttämistä strategiaan merituulivoiman kehittämisen tiekartan luomiseksi.

1. **Hallitus arvioi tuulivoimatuotannon kehityksen** vuoteen 2030, 2040 ja 2050 mennessä. Kokonaiskehitysnäkymään sisällytetään arviot:
 - o Alueellisesta kehityksestä
 - o Sähkönsiirtoyhteyksien kehitystarpeista
 - o Toimista, investoinneista ja keinoista tehotasapainon ylläpitämiseksi

- Tavoitteiden työllisyysvaikutuksista ja aluetalouksien kehitysnäkymistä tuulivoimatuotannon lisääntyessä
2. **Hallitus asettaa tavoitteeksi nostaa merituulivoiman osuuden** 20 prosenttiin tuulivoiman kokonaiskapasiteetista vuoteen 2040 mennessä. Tämän hetken kehityksellä tämä tarkoittaisi noin 6 GW merituulivoimakapasiteettia vuonna 2040. Tavoitteeseen pyritään:
- Vauhdittamalla merituulivoiman markkinaehtoista kehitystä
 - Ulottamalla aluevesirajan sisäpuolisia yleisvesialueita koskeva talouspoliittisen ministerivaliokunnan hyväksymä huutokauppa malli koskemaan myös Suomen talousvyöhykettä.
- Muutos toimeenpannaan muuttamalla talousvyöhykkeestä annettua lakia (Laki Suomen talousvyöhykkeestä 1058/2004). Muutostyössä hyödynnetään mm. Metsähallituksen osaamista maamme suurimpana tuulivoimahankkeiden kehittäjänä sekä valtion maa- ja vesialueiden hallinnoijana.

Luku 4.4.2. Energiatehokkuuden edistäminen

Energiatehokkuuden lisääminen kaikilla sektoreilla ja kaikessa toiminnassa on erittäin tavoiteltavaa. Energiastrategiassa tulisi kuitenkin sen rinnalle vahvasti nostaa tavoitteena myös energian säästämisen tärkeys.